

INSTYTUT
HISTORYCZNY
UNIwersytetu Warszawskiego

e-Newsletter

październik – listopad 2010

- Jubileusz 80-lecia Instytutu Historycznego
- Laureaci nagrody Clio
- Nagrody Klio Porozumienia Wydawców Książki Historycznej
- Doktorat h.c. prof. Henryka Samsonowicza
- Doktoraty i habilitacje
- Piotr Szlanta nowym członkiem Rady Wydziału

- Konferencje i wykłady
- Zaproszenie na konferencję „Symboliczne i realne podstawy tożsamości społecznej w średniowieczu”
- Zebrania naukowe
- Nowe książki
- Pożegnanie
- Spotkanie opłatkowe

JUBILEUSZ 80-LECIA INSTYTUTU HISTORYCZNEGO UNIwersytetu Warszawskiego

LIST PREZYDENTA RP Z OKAZJI JUBILEUSZU 80-LECIA INSTYTUTU HISTORYCZNEGO UW

Uczestnicy uroczystości
Jubileuszu 80-lecia
Instytutu Historycznego
Uniwersytetu Warszawskiego

Magnificencjo Pani Rektor!
Panie i Panowie Profesorowie!
Szanowni Państwo!

Pragnę powitać wszystkich uczonych, absolwentów i studentów historii zgromadzonych na uroczystych obchodach 80. rocznicy powstania Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Przekazanie Państwu pozdrowień jest dla mnie tym przyjemniejsze, że szczerę się tym, iż ukończyłem Instytut, którego jubileusz dzisiaj świętujemy.

W ciągu osiemdziesięciu lat działalności Instytut stał się jedną z najważniejszych polskich instytucji naukowych. W jego murach powstawały najpoważniejsze koncepcje historiograficzne, wielkie syntezy i znaczące podręczniki. Kształciły się tu pokolenia polskich inteligentów, tworzących naszą elitę intelektualną. O znaczeniu Instytutu w polskiej nauce historycznej świadczą nazwiska wybitnych uczonych, klasyków polskiej historiografii i „ojców-założycieli” Instytutu – profesorów Tadeusza Wałka-Czerneckiego, Jana Kochanowskiego, Wacława Tokarza, Marcelęgo Handelsmana, Oskara Haleckiego, Mirona Korduby, Stanisława Arnolda oraz Tadeusza Manteuffla.

Społeczność Instytutu odegrała ważną rolę w zrywie wolnościowym polskiego marca 1968 roku. W drugiej połowie lat siedemdziesiątych XX wieku wielu studentów i pracowników angażowało się w działania opozycji antykomunistycznej. W pełnym nadziei okresie lat 1980-1981 historycy dawali przykład odwagi korzystania z wywalczonej wolności. Władze komunistyczne rozumiały, jak istotną rolę odegrać mogą krytycznie patrzący w przeszłość badacze, nie tylko podejmujący wysiłki na rzecz zrozumienia dziejów, lecz także upowszechniający zdobytą wiedzę.

Dlatego co najmniej dwa razy rozważano rozwiązanie Instytutu Historycznego. Instytut jednak przetrwał i rozkwitał; w wolnej Polsce jego pracownicy i studenci mogli poświęcić się całkowicie pracy badawczej i studiom, co zaowocowało wieloma znaczącymi sukcesami.

Także dla mnie okres studiów w Instytucie Historycznym to ważny etap życia. Dzięki wybitnym, niezależnym w swoich historycznych sądach badaczom, ich podręcznikom i monografiom, kształtowałem się jako historyk i jako człowiek. Jestem wdzięczny moim kolegom ze studiów za wspólne dyskusje, polemiki, za podejmowane razem działania. Z wieloma z nich wciąż współpracuję, spotykam się w różnych instytucjach niepodległej Polski. Wiele z tych osób znajduje się na tej sali.

Pragnę złożyć gratulacje Paniom i Panom Profesorom Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego uhonorowanym dzisiaj za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej. Wręczenie Państwu odznaczeń państwowych, które miałem zaszczyt nadać, jest wyrazem najwyższego uznania Rzeczypospolitej dla Państwa dokonań i gotowości do służenia Ojczyźnie i społeczeństwu. Jestem szczególnie wzruszony, że mogłem pośmiertnie uhonorować doktora Łukasza Kądziałę, z którym łączyła mnie działalność opozycyjna.

W tak zacnym gronie trudno kusić się o odkrywcze sądy o znaczeniu historii w życiu społeczeństw. Powtórzyć można tylko, że historia testis temporum, historia magistra vitae. Te słowa w czasie studiów powtarzano nam wielokrotnie – *historia jest świadkiem czasów, ale również historia jest nauczycielką życia. Plurimos annos, Koledzy! Sto lat Instytutowi Historycznemu! Stu lat na początek!*

ORDERY I ODZNACZENIA

Z okazji Jubileuszu Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski, nadał order i odznaczenia zasłużonym pracownikom Instytutu. Aktu dekoracji, w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dokonał Szef Kancelarii Prezydenta RP Jacek Michałowski, podczas uroczystości 22 października 2010 r.

Odznaczeni za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej zostali:

- Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

Jolanta Choińska-Mika, Tomasz Kizwalter, Maria Koczerska, Zofia Zielińska oraz pośmiertnie **Łukasz Kądział**

Odznaczeni za zasługi w pracy naukowej i dydaktycznej, za działalność społeczną zostali:

- Złotym Krzyżem Zasługi

Sławomir Gawlas, Andrzej Karpiński

- Srebrnym Krzyżem Zasługi

Agnieszka Bartoszewicz, Katarzyna Błachowska, Jerzy Kochanowski, Michał Kopczyński, Ryszard Kulesza, Piotr Węcowski, Robert Wiśniewski, Paweł Żmudzki

- Brązowym Krzyżem Zasługi

Agnieszka Mańkowska, Dominik Purchała, Krzysztof Skwierczyński, Ewa Szutkowska, Iwona Włodarczyk

Odznaczeni za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej zostali:

- Medalem Złotym za Długoletnią Służbę

Elżbieta Nurkiewicz, Barbara Pyzel-Słoniewska, Andrzej Tyszkiewicz, Marianna Zawadzka

- Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę

Ewa Daniluk

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Barbara Kudrycka odznaczyła Medalem Komisji Edukacji Narodowej **Jacka Banaszkiwicza**. Medal wręczył wiceminister Zbigniew Marciniak.

Przedstawiciel marszałka województwa mazowieckiego Adama Struzika złożył na ręce **Marii Koczerskiej** dyplom i medal „Pro Masovia” nadany Instytutowi Historycznemu.

Natomiast z rąk Jej Magnificencji rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. Katarzyny Chałasińskiej-Macukow Medale Uniwersytetu Warszawskiego otrzymali:

Urszula Augustyniak, Agnieszka Janiak-Jasińska, Alicja Kulecka, Roman Michałowski, Tomasz Morawski, Maciej Mycielski, Mirosław Nagielski, Michał Tymowski

Dyrekcja Instytutu Historycznego UW postanowiła również wyróżnić za zasługi dla Instytutu następujące osoby: **Elżbieta Godlewska, Bronisława Grabczyńska, Marek Janicki, Piotr Kroll, Artur Markowski, Łukasz Niesiołowski-Spanò, Aneta Pieniądz, Jerzy Pysiak, Marek Węcowski**

KONFERENCJA „HISTORIA NA UNIwersYTECIE WARSZAWSKIM” I PANEL DYSKUSYJNY

Obchody jubileuszu 80-lecia Instytutu Historycznego UW rozpoczęła konferencja naukowa ***Historia na Uniwersytecie Warszawskim*** (21 października, Sala Senatu Pałacu Kazimierzowskiego). Jej celem był przegląd i podsumowanie dokonań historyków, związanych z Instytutem od jego początków do chwili obecnej. Referaty wygłosili:

- **Krystyna Stebnicka:** „Historia starożytna na Uniwersytecie Warszawskim 1915–1987”
- **Roman Michałowski:** „Mediewistyka w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego”
- **Wojciech Kriegseisen:** „Główne nurty badań nad dziejami nowożytnymi w Instytucie Historycznym UW w latach 1930–1990”
- **Maria Koczerska:** „Nauki pomocnicze historii na Uniwersytecie Warszawskim”
- **Tomasz Kizwalter:** „Od narodu do płci (i z powrotem). Instytut Historyczny UW jako ośrodek badań nad XIX wiekiem”
- **Andrzej Chojnowski:** „Dylematy badań nad historią XX wieku na Uniwersytecie Warszawskim”

Po południu odbył się natomiast panel dyskusyjny pt. ***Perspektywy rozwoju nauk historycznych***. Moderatorem dyskusji była **Halina Manikowska** (IH PAN), a w dyskusji wzięli udział: **Ewa Domańska** (UAM),

Maciej Górny (IH PAN), **Piotr Guzowski** (UwB), **Maciej Janowski** (IH PAN), **Halina Parafianowicz** (UwB), **Marek Węcowski** (IH UW) i **Przemysław Wiszewski** (UWr).

Tego samego dnia wręczono nagrody w konkursie organizowanym przez Studenckie Koło Naukowe Historyków UW na najlepszą pracę roczną napisaną w roku akademickim 2008/2009. Za najlepszą uznano pracę **Emila Kalinowskiego** „Signifer jako postać literacka. Znaczenie i funkcja chorążego w średniowiecznych przekazach historiograficznych”. Wyróżniono również prace: **Tomasza Gackowskiego**, **Marcina Czajkowskiego**, **Grzegorza Ćwika**, **Andrzeja Kryńskiego**, **Anny Pomierny**, **Marzeny Szugiero**, **Joanny Rączki**, **Kingi Turkowskiej**, **Kamila Frejlicha**, **Mateusza Stelmasiaka** i **Łukasza Gołaszewskiego**.

WYSTAWA „INSTYTUT HISTORYCZNY UW W SŁUŻBIE SPOŁECZEŃSTWU POLSKI”

W ramach uroczystości jubileuszowych w hallu Pałacu Kazimierzowskiego otwarto wystawę „Instytut Historyczny UW w służbie społeczeństwu polskiemu”, pokazującą wkład pracowników, studentów i absolwentów Instytutu w życie społeczne i polityczne Polski w ostatnich kilkudziesięciu latach. Koncepcję wystawy opracował **Łukasz Niesiołowski-Spanò**, autorami jej scenariusza byli **Piotr Szlanta** i **Zofia Wóycicka**, zaś za stronę plastyczną odpowiadał **Kazimierz Pelczar**. Wystawa została następnie przeniesiona (od 4 listopada) do gmachu głównego Biblioteki Narodowej.

REEDYCJA *HISTORYKI* MARCELEGO HANDELSMANA

Z okazji jubileuszu zaprezentowano reedycję *Historyki Marcelego Handelsmana* w opracowaniu **Piotra Węcowskiego** i z komentarzem metodologicznym **Tomasza Pawelca**. Wydanie to stanowi pierwszy tom z nowej serii Instytutu Historycznego „Klasyki historiografii warszawskiej”, wydawanej we współpracy z Wydawnictwem Neriton. Na czele komitetu redakcyjnego tej serii stoi **Małgorzata Karpińska**, a w zespole znajdują się również: **Katarzyna Błachowska**, **Marek Janicki**, **Krystyna Stebnicka** i **Piotr Węcowski**.

ODNOWIENIE DOKTORATU PROF. HENRYKA SAMSONOWICZA

22 października w Auditorium Maximum odbyła się uroczystość odnowienia doktoratu **profesora Henryka Samsonowicza** z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Bronisława Komorowskiego** oraz rektorów

zaprzyjażnionych uczelni. Promotorem doktoratu był **prof. Karol Modzelewski** (IH UW), zaś recenzentami **prof. Tomasz Jasiński** (UAM), **prof. Andrzej Radziwiński** (UMK) oraz **prof. Jerzy Wyrozumski** (UJ).

Podczas uroczystości Prezydent RP Bronisław Komorowski odznaczył prof. Henryka Samsonowicza Orderem Orła Białego w uznaniu zasług dla Rzeczypospolitej Polskiej, za wybitne osiągnięcia w pracy naukowej i dydaktycznej oraz za działalność państwową i publiczną.

Przy okazji odnowienia doktoratu wręczono również prof. Henrykowi Samsonowiczowi księgę pamiątkową pt. *Świat średniowiecza*, przygotowaną i zredagowaną przez **Agnieszka Bartoszewicz**, **Grzegorza Myśliwskiego**, **Jerzego Pysiaka** i **Pawła Żmudzkiego**.

ZJAZD ABSOLWENTÓW

Obchody jubileuszu zakończył 23 października Zjazd Absolwentów Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego, w którym wzięło udział ok. 450 osób.

Podczas Zjazdu miała miejsce m.in. dyskusja panelowa ***Czy warto było studiować historię? Wspomnienia absolwentów***, w której uczestniczyli **Jakub Borawski** (wicedyrektor Biura Studiów i Analiz Sejmu RP), **Jerzy Halbersztadt** (dyrektor Muzeum Historii Żydów Polskich), **Jacek Kalinowski** (specjalista public relations, m.in. były rzecznik prasowy PTK Centertel-Orange, TP SA, Microsoft), **Agnieszka Romaszewska-Guzy** (dziennikarka, kierownik oddziału TVP w Białymstoku, dyrektor TV Bielsat), **prof. Michał Tymowski** (IH UW) oraz **Bożena Wiórkiewicz** (Zamek Królewski w Warszawie).

Uczestnicy Zjazdu obejrzeli również prezentację Sekcji Rekonstrukcji Historycznej SKNH „Legia Akademicka”, pokaz tańca renesansowego oraz prezentacje filmów, przygotowanych z okazji Jubileuszu.

Galerię zdjęć ze Zjazdu Absolwentów Instytutu Historycznego można obejrzeć pod tym adresem: <http://www.absolwenci.ihuw.pl/galeria.php?galeria=87>. Na stronie zjazdowej można obejrzeć również fragmenty filmu, przygotowanego z tej okazji (<http://www.absolwenci.ihuw.pl/text.php?title=Filmy&id=10>).

LAUREACI NAGRODY CLIO

Pracownicy Instytutu Historycznego zostali laureatami **nagrody Clio Wydziału Historycznego** Uniwersytetu Warszawskiego w roku 2010.

Nagrodę II w kategorii Monografie i syntezy otrzymali:

- **Katarzyna Błachowska**, *Wiele historii jednego państwa. Obraz dziejów Wielkiego Księstwa Litewskiego do 1569 roku w ujęciu historyków polskich, rosyjskich, ukraińskich, litewskich i białoruskich w XIX wieku*, Warszawa 2009
- **Roman Michałowski**, *Historia powszechna. Średniowiecze*, Warszawa 2009
- **Grzegorz Myśliwski**, *Wrocław w przestrzeni gospodarczej Europy (XIII-XV wiek). Centrum czy peryferie?*, Wrocław 2009
- **Adam Ziółkowski**, *Historia powszechna. Starożytność*, Warszawa 2009
- **Paweł Żmudzki**, *Władca i wojownicy. Narracje o wodzach, drużynie i wojnach w najdawniejszej historiografii Polski i Rusi*, Wrocław 2009

Nagrodę III w kategorii Monografie i syntezy otrzymali:

- **Michał Kopczyński**, *Ludzie i technika. Szkice z dziejów cywilizacji przemysłowej*, Warszawa 2009
- **Urszula Kosińska**, *Sondaż czy prowokacja? Sprawa Lehmana z 1721 r., czyli o rzekomych planach rozbiorowych Augusta II*, Warszawa 2009

NAGRODY KLIO POROZUMIENIA WYDAWCÓW KSIĄŻKI HISTORYCZNEJ

Podczas XIX Targów Książki Historycznej (25-28 listopada 2010) wręczono **nagrody KLIO**, przyznawane przez Porozumienie Wydawców Książki Historycznej

- W kategorii monografii naukowych nagrodę I stopnia otrzymał **Maciej Mycielski** za książkę *Rząd Królestwa Polskiego wobec sejmików i zgromadzeń gminnych 1815-1830*.
- Jury wyróżniło również Wydawnictwo DIG za publikację *Stefan Kieniewicz i jego dziedzictwo w polskiej historiografii* pod red. **Andrzeja Szwarca**.
- Wśród wyróżnionych znalazło się również Wydawnictwo Arkadiusz Wingert za pracę **Tomasza Witucha** i Bogdana Stolarczyka *Studenci Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego 1945-2000*, natomiast wyróżnienie specjalne przyznano Wydawnictwu Arcana za publikację byłego doktoranta Instytutu Historycznego, **Jacka Burdowicza-Nowickiego** *Piotr I, August II i Rzeczpospolita. 1697-1706*.

DOKTORAT HONORIS CAUSA PROF. HENRYKA SAMSONOWICZA

Profesor **Henryk Samsonowicz** otrzymał doktorat honoris causa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Uroczystość odbyła się 25 listopada 2010 r. podczas uroczystego posiedzenia Senatu AJD w Częstochowie. Był to pierwszy doktorat honoris causa nadany przez tę uczelnię.

DOKTORATY I HABILITACJE

Podczas posiedzenia Rady Wydziału Historycznego UW 24 listopada 2010 r. Rada przyjęła kolokwium i wykład habilitacyjny **dr Katarzyny Błachowskiej**.

2 grudnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Natalii Królikowskiej** pt. „Law and Division of Power in the Crimean Khanate. A Study on the Reign of Murad Giray (1678-1683)”, napisanej pod kierunkiem **prof. Dariusza Kołodziejczyka**, a recenzowanej przez **prof. Henryka Jankowskiego** (UAM) i **prof. Andrzeja Zakrzewskiego** (UW).

PIOTR SZLANTA NOWYM CZŁONKIEM RADY WYDZIAŁU HISTORYCZNEGO UW

Dr Piotr Szlanta został wybrany nowym członkiem Rady Wydziału Historycznego UW jako przedstawiciel młodej kadry w miejsce dr. hab. Pawła Żmudzkiego.

KONFERENCJE I WYKŁADY

W ramach mediewistycznego i nowożytnego seminarium doktorskiego wykłady wygłosili:

- **prof. Walter Pohl** (Wiedeń) : „Tribes, people and states in the Early Middle Ages” (25.X.)
- **dr Paweł Łukin** (Moskwa): „Nowgorodskije wiecza w ganziejskich istocznikach XIII-XV wiekow” (15.XI.)

SPOTKANIE EUROPEAN NETWORK FOR THE HISTORY OF ANCIENT GREECE

16-17 października w IH UW odbyło się spotkanie **European Network for the History of Ancient Greece**, współorganizowane przez Instytut Historyczny UW, Prorektora UW prof. dr hab. Włodzimierza Lengauera, Fundację UW, Bibliotekę UW, Muzeum Pałac w Wilanowie, Muzeum Narodowe w Warszawie przy pomocy Urzędu Miasta Warszawy. Referaty wygłosili:

- **André Lardinois** (Nijmegen): „Apollo among the Apes: The Function of Poetry in Archaic Greek Society from an Evolutionary Perspective”
- **Maurizio Giangulio** (Trydent): „Mediterraneanization and Attic Tragedy”
- **Marek Węcowski** (Warszawa): „When did the symposium rise? Some archaeological considerations regarding the emergence of the Greek aristocratic banquet”
- **Kurt A. Raaflaub** (Brown University): „Greek Origins of Reflections on Politics and Government: Questions, Theses, and Suggestions”
- **Rosalind Thomas** (Oxford): „Imagining communities: myth and history in the Aristotelian politeiai”
- **Josine Blok** (Utrecht): „Retracing steps: towards a new understanding of citizenship in archaic Greece”
- **Kostas Buraselis** (Ateny): „Insolence and adulation. Aelius Aristides as critic of Greek policies in the Roman Empire”
- **François de Polignac** (Paryż): „Athènes, cité d'Aphrodite”

II FUNERALIA ZESPOŁU HISTORII KULTURY STAROPOLSKIEJ

26 listopada odbyły się **II Funeralia Zespołu Historii Kultury Staropolskiej**, czyli spotkanie warsztatowe badaczy testamentów późnośredniowiecznych i nowożytnych. Referaty wygłosili:

- **dr Magdalena Wilczek** (UKSW): „Testamenty szlachty wielkopolskiej z XVII w.”
- **dr Natalia Bilous** (IH NANU, Kijów): „Testamenty mieszczan wołyńskich z XVII”
- **dr Anetta Głowacka** (UKW Bydgoszcz): „Testamenty mieszkańców małych miast wielkopolskich z XVII w.”
- **mgr Jakub Wymułek** (IH UW): „Czternastowieczni testatorzy krakowscy i ich rodziny”
- **prof. Andrzej Klonder** (UKW Bydgoszcz - IAiE PAN): „Koszty pogrzebu w inwentarzach pośmiertnych mieszczan (wiek XVII)”
- **dr hab. Agnieszka Bartoszewicz** (IH UW): „Testament jako źródło do badania późnośredniowiecznej piśmienności mieszczańskiej”
- **dr hab. Dariusz Głowka** (IAiE PAN): „Legaty pieniężne i rzeczowe na rzecz instytucji kościelnych w aktach ostatniej woli duchownych z diecezji płockiej w XVII i XVIII w.”
- **prof. Andrzej Karpiński** (IH UW): „Legaty religijno-dobroczynne mieszczan lwowskich (XVI-XVIII wiek)”

IZA BIEŻUŃSKA-MAŁOWIST MEMORIAL LECTURES

W dniach 19-20 odbyły się wykłady z cyklu **Iza Bieżuńska-Małowist Memorial Lectures**, zorganizowane przez Prorektora UW prof. dr hab. Włodzimierza Lengauera, Dyrekcję Instytutu Historycznego UW oraz Zakład Historii Starożytnej IH UW. Wykłady wygłosili:

- **prof. Reinhold Scholl**: „Slavery in Greco-Roman Egypt”
- **prof. Anastasia Serghidou**: „In the margins of slavery: oiketai, therapontes, andrapoda in Herodotus' Histories”
- **dr Marek Węcowski**: „Slaves or Aristocrats? Naked Boys in the Archaic Symposion”
- **dr Adam Pałuchowski**: „La propriété foncière privée et la main d'œuvre servile en Crète aux époques hellénistique et romaine”
- **dr Jakub Urbanik**: „Some Legal Aspects of Late Antique Slaves' Sales”

KONFERENCJE STUDENCKIE

MIĘDZY NORMĄ A TRANSGRESJĄ. HISTORIA SEKSUALNOŚCI W PERSPEKTYWIE INTERDYSCYPLINARNEJ

Konferencja pod tym tytułem została zorganizowana przez Sekcję Historii Seksualności Studenckiego Koła Naukowego Historyków Uniwersytetu Warszawskiego oraz Sekcję Antropologii Historycznej Koła Naukowego Historyków Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Spotkanie odbyło się 25-26 października 2010 r. w Krakowie, w siedzibie Instytutu Historii UJ.

VIII OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA STUDENTÓW HISTORYKÓW WOJSKOWOŚCI

Instytut Historyczny UW gościł w dniach 19-21 listopada 2010 r. VIII Ogólnopolską Konferencję Studentów Historyków Wojskowości, której współorganizatorem było Studenckie Koło Naukowe Historyków Uniwersytetu Warszawskiego oraz jego Sekcja Historii Wojskowości. Podczas konferencji wygłoszono 110 referatów.

ZAPROSZENIE NA KONFERENCJĘ

Instytut Historyczny UW, Instytut Historii PAN oraz Muzeum Historii Polski zapraszają na konferencję ***Symboliczne i realne podstawy tożsamości społecznej w średniowieczu***, która odbędzie się w dniach 27-29 stycznia 2011 r. (Instytut Historii PAN w Warszawie, Rynek Starego Miasta 29/31, sala im. J. Lelewela).

Program konferencji:

CZWARTEK, 27.01.2011

15.00-19.30:

- **Zofia Wóycicka** (Warszawa): „Pamięć i tożsamość zbiorowa: aktualne dyskusje w badaniach nauk społecznych”
- **Sławomir Gawlas** (Warszawa): „Współczesna humanistyka a pytania o tożsamość średniowiecznych Polaków”
- **Grzegorz Pac** (Warszawa): „Memoria jako program badawczy i jego pożytki dla badań tożsamości”
- **Tomáš Velička** (Praha): „Czeskie badania nad pamięcią i symboliczną tożsamością”
- **Grzegorz Myśliwski** (Warszawa): „Tożsamość kupiectwa wrocławskiego w późnym średniowieczu”
- **Ewa Wólkiewicz** (Warszawa): „Miasta jako przestrzeń pamięci i tożsamości: przykład nowożytnych miast śląskich”
- **Agnieszka Bartoszewicz** (Warszawa): „Rola kancelarii miejskiej w budowaniu tożsamości mieszczańskiej w późnośredniowiecznej Polsce”

PIĄTEK, 28.01.2011

9.00-14.00:

- **Roman Michałowski** (Warszawa): „Czym się różni poganin od chrześcijanina? Karta z dziejów mentalności średniowiecznej”
- **Aneta Pieniądz** (Warszawa): „Kobieta w budowaniu tożsamości zbiorowych we wczesnym średniowieczu”
- **Krzysztof Skwierczyński** (Warszawa): „Trzecia płeć? Tożsamość kleru pełnego średniowiecza”
- **Rita R. Trimonienė** (Šiauliai): „Przygotowanie do śmierci: obowiązki dobrego chrześcijanina w świetle testamentów magnackich w Wielkim Księstwie Litewskim w XV: początku XVI wieku”
- **Marcin Pauk** (Warszawa): „Podstawy tożsamości wspólnoty klasztornej w narracjach fundacyjnych XI-XIII w.”
- **Jerzy Kaliszuk** (Warszawa): „Książka i księgozbiory cystersów wielkopolskich jako element budowy tożsamości”
- **Michał Gronowski OSB** (Tyniec): „Święci opaci, mnisi i prymat tradycji w Cluny. Z badań nad wizerunkiem i tożsamością średniowiecznych kluniatów”

15.30-19.30:

- **Jacek Banaszkiewicz** (Warszawa): „Król Lotar w Akwizgranie u schyłku czerwca 978 i w Compiègne na Zielone Świątki 979 roku”
- **Zbigniew Dalewski** (Warszawa), „Tworzenie dynastii”
- **Robert Kasperski** (Warszawa-Poznań): „Władza Teodoryka Wielkiego. Problem tworzenia wspólnoty”
- **Jerzy Pysiak** (Warszawa): „Rex Francorum i pater patriae. Król, święci i relikwie za panowania pierwszych Kapetyngów”
- **Michał Szczepański** (Warszawa): „Abraham, Dawid i Święta Trójca: wszystkie twarze króla (przykłady ottońskie)”

SOBOTA, 29.01.2011

9.00-14.00:

- **Andrzej Pleszczyński** (Lublin): „Gall Anonim o relacji Polski i Mnich Sazawski Czech do Niemiec/Cesarstwa Rzymskiego”
- **Paweł Derecki** (Warszawa): „Termin „Walia” w średniowieczu jako czynnik jednoczący wspólnotę”
- **Antoni Grabowski** (Warszawa): „Pierwszy Europejczyk, a jego ojczyzna. Liutprand z Cremony i Królestwo Italii”
- **Paweł Żmudzki** (Warszawa): „Polanie jako nazwa znacząca kulturowo”
- **Piotr Węcowski** (Warszawa): „Początki Polski w świadomości czasów pierwszych Jagiellonów”
- **Marek Janicki** (Warszawa): „Ideowe funkcje pamięci grunwaldzkiej w XV-XVI w.”
- **Tomasz Jurek** (Poznań): „Tożsamość regionalna Wielkopolan w późnym średniowieczu”

15.30–17.30:

- **Andrzej Janeczek** (Warszawa): „Ruś w Koronie: kształtowanie podstaw tożsamości regionalnej (XIV-XV w.)”
- **Adrian Jusupović** (Warszawa): „Tożsamość i obcość w Kronice Halicko-Wołyńskiej”
- **Dimitrij Karnaukhov** (Nowosybirsk): „Idea ‘trzech Rusi’ jako składnik mitu jagiellońskiego w XV XVI wieku”

[na górę ↑](#)

ZEBRANIA NAUKOWE

SEMINARIUM DOKTORSKIE PROF. MARII KOCZERSKIEJ

(piątki 17.00, sala A)

17 grudnia 2010

- **dr Piotr Guzowski**: „Geneza europejskiego modelu małżeństwa na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych z perspektywy polskiej”

14 stycznia 2011

- **dr Marek Janicki**: „Co Jan Długosz wiedział o topografii bitwy grunwaldzkiej i jaki to ma wpływ na rekonstrukcję jej przebiegu”

MEDIEWISTYCZNE I NOWOŻYTNE SEMINARIUM DOKTORSKIE IH UW

(poniedziałki 17.15, sala 125)

13 grudnia 2010

- **prof. Leszek Słupecki**: „Pas mocy Thora. Próba znalezienia analogii, źródeł powstania i pierwszych znaczeń motywu”

10 stycznia 2011

- **mgr Adrian Jusupović**: „Książę czy bojar? Uzurpacja Wołodysława Kormiliczicza w narracji *Kroniki halicko-wołyńskiej*”

17 stycznia 2011

- **prof. Henryk Samsonowicz**: „Temperament króla czyli o psychologii w historii”

NOWOŻYTNE SEMINARIUM DOKTORSKIE ZESPOŁU HISTORII KULTURY STAROPOLSKIEJ

(poniedziałki 16.45, sala 125)

21 grudnia 2010

- **dr hab. Grażyna Jurkowlaniec:** „Rzym pogański i Rzym chrześcijański. Tradycje antyczne i średniowieczne w rzymskiej twórczości Tomasza Tretera”

11 stycznia 2011

- **dr Bogumił Szady:** „Regionalizacja religijna i wyznaniowa Korony w II połowie XVIII wieku”

25 stycznia 2011

- **dr Anna Czarniecka:** „Przenikanie się sfery publicznej i prywatnej w życiu Marii Kazimiery i Jana III Sobieskiego”

22 lutego 2011

- **mgr Elżbieta Nowosielska:** „Literatura dewocyjna jako źródło do historii medycyny w XVIII w. na przykładzie tzw. chorób głowy”

ZEBRANIA NAUKOWE ZESPOŁU BADAWCZEGO HISTORII SPOŁECZNEJ XIX I XX WIEKU

(poniedziałki godz. 17, sala A)

13 grudnia 2010

- **mgr Jakub Zapła:** Między Fiume a Carta del Lavoro – włoskie dyskusje wokół kształtu faszystowskiego korporacjonizmu 1919-1927

17 stycznia 2011

- Dyskusja o książce **Sylwii Kuźmy-Markowskiej** *Zdrowe matki, chciane dzieci. Ruch kontroli urodzeń w stanie Illinois (1923-1941)*
zagajenie: **dr Agnieszka Janiak-Jasińska** i **dr Katarzyna Sierakowska**

ZEBRANIA NAUKOWE ZAKŁADU HISTORII XX WIEKU

(czwartki 15.00, sala 122)

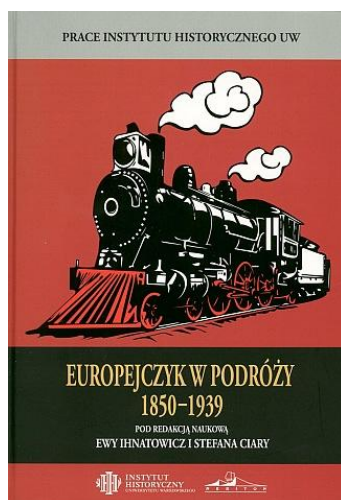
16 grudnia 2010

- **mgr Krzysztof Fudalej:** „Wpływ zagranicznych teorii na rozwój doktryny wojsk pancernych w Niemczech w okresie międzywojennym”

27 stycznia 2011

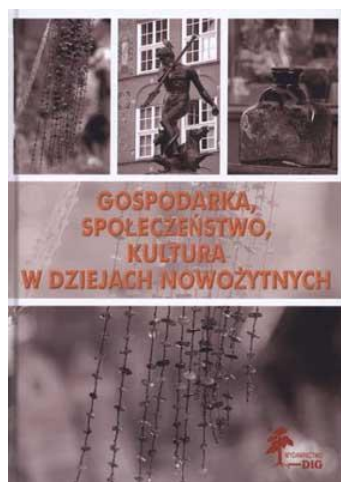
- **dr hab. Tadeusz Rutkowski:** „XIII Zjazd Historyków Polskich w Poznaniu (wrzesień 1984) w polityce władz PRL”

NOWE KSIĄŻKI

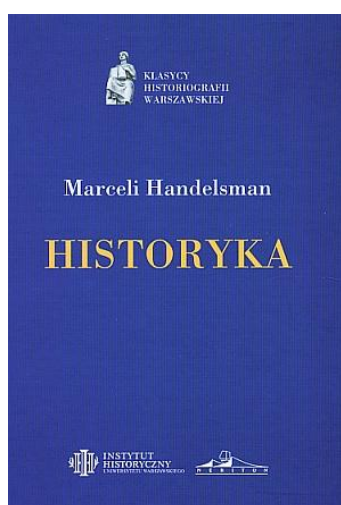
Europejczyk w podróży 1850–1939
Redakcja naukowa: **Ewa Ihnatowicz, Stefan Ciara**
(Seria: Prace Instytutu Historycznego UW)

Neriton, Instytut Historyczny UW
Warszawa 2010
ISBN 978-83-7543-129-2
Stron: 490
Oprawa: twarda

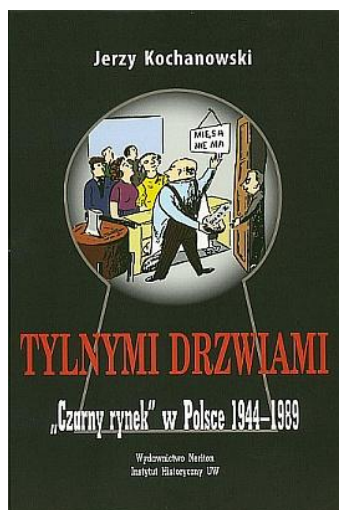
Gospodarka, społeczeństwo, kultura w dziejach nowożytnych. Studia ofiarowane Pani Profesor Marii Boguckiej
Redakcja naukowa: **Andrzej Karpiński, Edward Opaliński, Tomasz Wiślicz**

Wydawnictwo DiG
Warszawa 2010
ISBN 978-83-7181-631-4; 978-83-7181-658-1
stron: 470
oprawa: twarda; miękka

Marcei Handelsman
Historyka
Opracował: **Piotr Węcowski**
(seria: Klasycy Historiografii Warszawskiej)

Neriton, Instytut Historyczny UW
Warszawa 2010
ISBN 978-83-7543-164-3
Stron: 490
Oprawa: twarda

Jerzy Kochanowski

Tylnymi drzwiami. „Czarny rynek” w Polsce 1944–1989

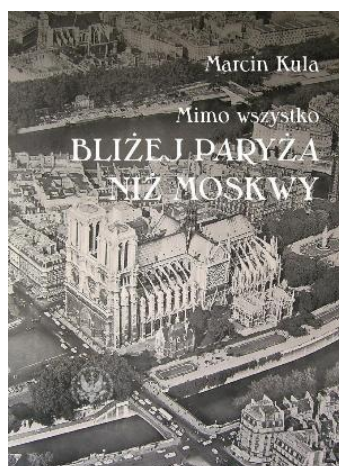
Neriton, Instytut Historyczny UW

Warszawa 2010

ISBN 978-83-7543-168-1

Stron: 385

Oprawa: twarda

Marcin Kula

Mimo wszystko bliżej Paryża niż Moskwy. Książka o Francji, PRL i o nas, historykach

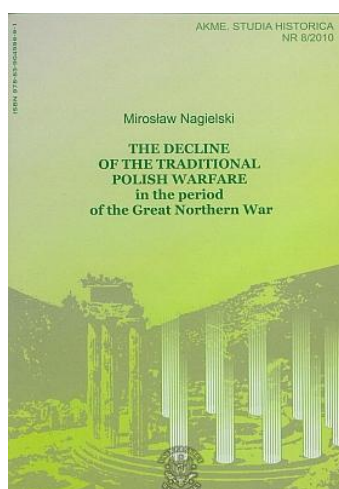
Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa 2010

ISBN 978-83-235-0777-2

Stron: 711

Oprawa: miękka

Mirosław Nagielski

The Decline of Traditional Polish Warfare in the period of the Great Northern War

(seria: Akme. Studia historica, nr 8/2010)

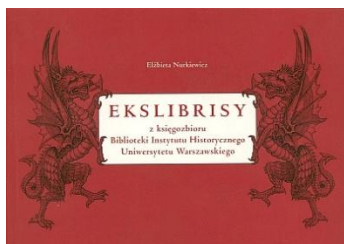
Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa 2010

ISBN 978-83-904596-9-2; ISSN 1899-9824

Stron: 55

Oprawa: miękka

Elżbieta Nurkiewicz

Ekslibrisy z księgozbioru Biblioteki Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego

Lineart S.C.

Warszawa 2010

ISBN 978-83-9273-753-7

Stron: 199

Oprawa: miękka

Tadeusz P. Rutkowski

Adam Bromberg i „encyklopedyści”. Kartka z dziejów inteligencji w PRL

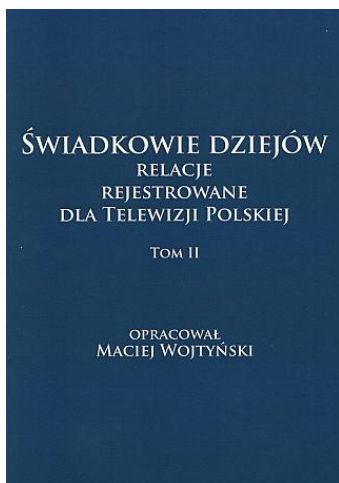
Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa 2010

ISBN 978-83-2350-696-6

Stron: 308

Oprawa: miękka

Świadkowie dziejów. Relacje rejestrowane dla Telewizji Polskiej. Tom II

Opracował: **Maciej Wojtyński**

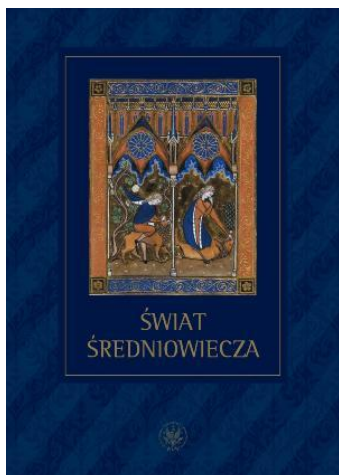
Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa 2010

ISBN 978-83-930295-1-8

Stron: 219

Oprawa: miękka

Świat średniowiecza. Studia ofiarowane Profesorowi Henrykowi Samsonowiczowi

Redakcja naukowa: **Agnieszka Bartoszewicz, Grzegorz Myśliwski, Jerzy Pysiak, Paweł Żmudzki**

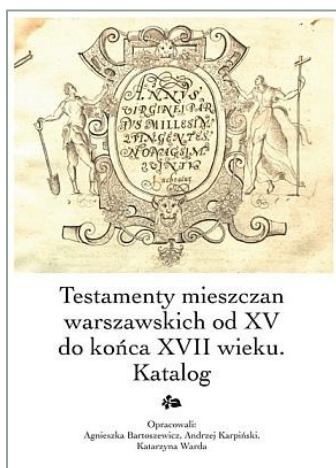
Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa 2010

ISBN 978-83-235-0787-1

Stron: 940

Oprawa: twarda

Testamenty mieszczan warszawskich od XV do końca XVII wieku (katalog)

Opracowali: **Agnieszka Bartoszewicz, Andrzej Karpiński, Katarzyna Warda**

Wydawnictwo Naukowe Semper

Warszawa 2010

ISBN 978-83-7507-121-4

Stron: 100

Oprawa: miękka

[na górę ↑](#)

POŻEGNANIE

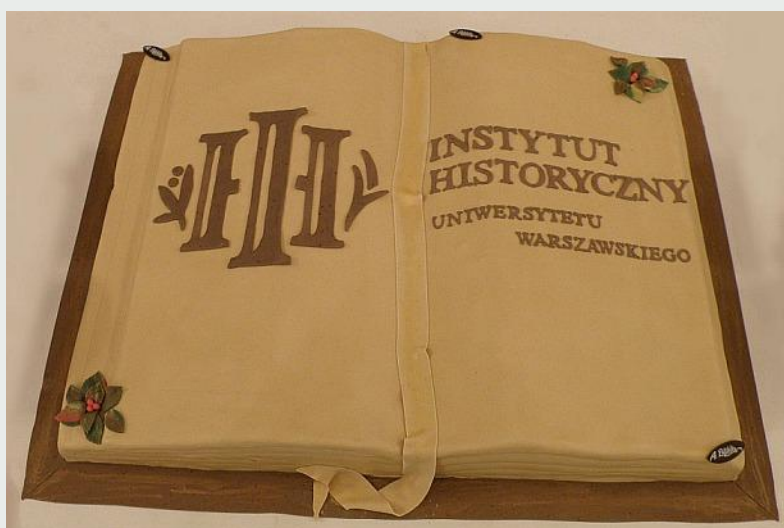
5 listopada zmarł dr **Wit Górczyński**. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 15 listopada w kościele św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Marii Panny w Ursusie.

Wit Górczyński urodził się w 1942 roku. Ukończył Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Gdańsku, zaś doktorat obronił w Instytucie Historycznym UW w 1982. Od 1983 roku pracownik Instytutu Historycznego oraz licznych instytucji związanych z edukacją (był m.in. doradcą Ministra Edukacji Narodowej, dyrektorem departamentu w tymże ministerstwie, głównym wizytatorem, rzeczoznawcą ds. podręczników i programów MENiS z rekomendacji PTH). Autor książek: *Historia, polityka, wychowanie. Nauczanie dziejów ojczyństw w szkołach średnich Królestwa Polskiego 1831-1872* (Warszawa 1988), *Historia jako zadanie wychowawcze. Edukacja historyczna młodzieży w latach 1773-1830* (Warszawa 1988, wraz z Jerzym Maternickim i Czesławem Majorkiem) oraz licznych podręczników szkolnych oraz poradników dla nauczycieli historii i wychowania obywatelskiego.

SPOTKANIE OPŁATKOWE

Dyrekcja Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego zaprasza wszystkich pracowników, emerytów oraz doktorantów Instytutu na spotkanie opłatkowe, które odbędzie się **17 grudnia 2010 o godz. 15.00** w Lektorium.

Uprzejmie prosimy o przekazywanie wszelkich uwag oraz informacji, które Państwa zdaniem zasługują na notkę w e-Newsletterze, na adres: twislicz@uw.edu.pl

Fotografie na s. 3-5: Bartłomiej Międzybrodzki